

Η 27^η Σεπτεμβρίου έχει καθιερωθεί ως Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού.

Τουρίστας: «Είναι κάθε άτομο που επισκέπτεται μια χώρα διαφορετική από εκείνη που διαμένει μόνιμα για οποιονδήποτε λόγο, εκτός από εκείνο της άσκησης ενός επαγγέλματος, για το οποίο αμείβεται με χρηματικό ποσό της χώρας που επισκέπτεται».

Ο παραπάνω ορισμός είναι αυτός που έχει επικρατήσει διεθνώς μετά τη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών το 1963 στη Ρώμη.

Ο τουρισμός, ιστορικά, εμφανίζεται στις πρώτες του μορφές γύρω στον 2.500 π.Χ. Η ενηλικίωση του φαινομενικά συμπίπτει με τη μαζικοποίηση και τη μεγέθυνση του. Η δε οικονομική και κοινωνική σημασία, χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερη συνάντηση ετών, αν και συχνά υπάρχουν διαφορετικές απόψεις κυρίως εξαιτίας της ετερογένειας και πολυπλοκότητάς του.

Ο τουρισμός αντιπροσωπεύει μια ανθρώπινη δραστηριότητα η οποία χαρακτηρίζεται από μια προσωρινή εγκατάλειψη της κατοικίας, υπακούοντας σε ψυχο-φυσικά κίνητρα. Επιπλέον, αντιπροσωπεύει και τους τεχνικο-οικονομικούς μηχανισμούς που δημιουργήθηκαν για την ανάπτυξη του. Κατά συνέπεια αποτελεί πολυδιάστατο φαινόμενο, το οποίο είναι πολύ δύσκολο να οριοθετηθεί.

Ο τουρισμός θα είναι καθοριστικός για τον 21^ο αιώνα. Η ειρήνη και η ευημερία στον αιώνα μας δεν θα συνίσταται στο πόσο γρήγορα μεταφέρεται το κεφάλαιο, αλλά στο πόσο κατανοούμε και μαθαίνουμε ο ένας από τον άλλον.

Η έντονη ανάγκη μας για εξερεύνηση είναι πρωτοφανής και γίνεται παγκόσμια. Ξεπερνάει σύνορα, λαούς, οικονομικές τάξεις. Όλο και περισσότεροι από εμάς ταξιδεύουν όλο και πιο μακριά, από το πιο απλό, για να πάνε στις δουλειές τους ή να διασκεδάσουν.

Ζούμε το παράδοξο ότι όσο πιο μικρός γίνεται ο κόσμος μας λόγω της παγκοσμιότητας, τόσο μακρύτερα θέλουμε να ταξιδεύουμε. Ποτέ στην ιστορία της ανθρωπότητας τόσο πολλοί άνθρωποι δεν ήθελαν να ταξιδέψουν τόσο γρήγορα σε τόσο λίγο χρόνο. Και καθώς οι παραλίες και ο ζεστός καιρός αρχίζουν να γίνονται αγαθά, ο πολιτισμός και η φύση θα γίνουν ο βασικός λόγος για να ταξιδεύει κανείς.

Το ποιοι είμαστε και από πού προερχόμαστε, σε τι πιστεύουμε και τι εκτιμούμε, πώς ζούμε και τι εμπνέουμε, θα είναι και οι λόγοι για τους οποίους θα μας επισκέπτονται. Εμπειρίες και όχι μέρη θα αποτελούν το «σκληρό» νόμισμα του τουρισμού. Και οι εμπειρίες συνίστανται στις κοινές αξίες.

Στη χώρα μας, κυρίως στα μεταπολεμικά χρόνια, ο τουρισμός αναπτύσσεται ραγδαία χρόνο με τον χρόνο και σήμερα πλέον θεωρείται η βαριά «βιομηχανία» της Ελλάδας. Δυστυχώς είναι η μόνη «βιομηχανία» που έχουμε, αλλά αυτό είναι ένα θέμα άλλης συζήτησης.

Σε αυτό το σημείο θα μου επιτρέψετε να κάνω μια μικρή παρένθεση, για έναν άνθρωπο που κατά της διάρκειας αυτής της περιόδου έδωσε τη δυνατότητα, με το όραμά του και την σκληρή δουλειά του, να εκτιναχθεί ο τουρισμός στη Ελλάδα. Αυτός ο άνθρωπος είναι ο πατέρας μου, ο Νικόλαος Φωκάς, ο οποίος ανέλαβε την ηγεσία του τουρισμού το 1951 με έναν υπάλληλο και παρέδωσε τα ινία το 1964, με τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού να έχει περίπου 2.000 υπαλλήλους.

Πολύ γρήγορα θα σας πω επιγραμματικά τι έγινε την εποχή του Νικολάου Φωκά στον τουρισμό:

- Δημιουργία αλυσίδας Ξενία

- Ήχος και Φως
- Τουριστικά περίπτερα σε όλη την Ελλάδα
- Οργανωμένες ακτές - (Λαϊκές πλαζ)
- Ίδρυση Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων
- Φεστιβάλ Επιδαύρου
- Φεστιβάλ Αθηνών
- Θέατρο Λυκαβηττού
- Διάνοιξη δρόμου Βουλιαγμένης Σουνίου
- Ίδρυση τουριστικών γραφείων ΕΟΤ στο εξωτερικό
- Δημιουργία εκπληκτικής τεχνικής υπηρεσίας στον ΕΟΤ με ονόματα όπως: Σφαέλος, Κωνσταντινίδης, Κραντονέλλης κ.α., αλλά και εξωτερικοί συνεργάτες όπως: Πικιώνης, Σακελλάριος, Βασιλειάδης
- Ίδρυση τουριστικής αστυνομίας

Η παραπάνω παρένθεση έγινε για να θυμούνται οι παλαιότεροι και να μαθαίνουν οι νεότεροι.

Σήμερα υπάρχει ορατός ένας μεγάλος κίνδυνος για την παγκόσμια κοινότητα. Ο κίνδυνος των επιβλαβών συνεπειών από τον υπερτουρισμό. Δηλαδή, το να δέχεται μια χώρα, μια πόλη, πολλαπλάσιο αριθμό τουριστών από αυτόν που έχει τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει αξιοπρεπώς και με συνέπεια.

Αυτόν τον κίνδυνο έχουν ήδη αρχίσει να αντιμετωπίζουν με διάφορα μέτρα αρκετές χώρες όπως π.χ. η Ισπανία, η Ιταλία κ.α., αλλά και πόλεις όπως η Βενετία, η Μάλαγα, η Σαντορίνη κλπ.

Θέλω να πιστεύω ότι τα προβλήματα θα βρουν λύση και θα αντιμετωπιστούν. Το σίγουρο είναι ότι ο τουρισμός θα συνεχίσει να μεγαθύνεται και να προσφέρει ανάσες χαράς και γνώσης στους τουρίστες όλου του κόσμου, αλλά και να αποτελεί σημαντικότερη πηγή εσόδων για όλα τα κράτη της υφηλίου.

Μάκης Ν. Φωκάς

Γενικός Γραμματέας

Φιλολογικού Συλλόγου ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ